

Seat No. : _____

DQ-123

December-2013

B.A. (Sem.-I)

Elective-I (104) : Indian Culture – (Indology)

[Cultural History of Gujarat – (Ancient Period)]

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

Instruction : Answer the following questions.

1. પ્રાચીન ગુજરાતનો ઇતિહાસ જાણવા માટેના પુરાવશેષીય સાધનોની ચર્ચા કરો. **14**
Discuss the archaeological sources to know the history of ancient Gujarat.
અથવા/OR
ગુર્જર દેશના પ્રાચીન ભૌગોલિક સીમાડાઓ કયા કયા હતાં ? વિગતે નોંધ લખો.
Which were the geographical boundaries of ancient Gurjardesh ? Write in detail.
2. હડપ્પાકાલીન સંસ્કૃતિના કેન્દ્રોમાં લોથલનું નગર આયોજન વર્ણવો. **14**
Describe the city planning of Lothal as the centre of Harappan Culture.
અથવા/OR
ગિરીનગરના અશોકના શિલાલેખને આધારે એની ધર્મભાવના વર્ણવો.
Write about the concept of religion of King Ashok on the basis of his Girinagar inscription.
3. પ્રાચીન ગુજરાતનાં શિક્ષણ કેન્દ્ર તરીકે વલભી વિદ્યાપીઠ વિશે નોંધ લખો. **14**
Write a note on the Valabhi Vidyapitha as a learning centre of ancient Gujarat.
અથવા/OR
ક્ષત્રપકાલીન સ્થાપત્યકલા વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
Write in detail about the architectural art of Kshatrap period.
4. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) **14**
Write short notes : (any two)
(1) ઇતિહાસના સાધન તરીકે અભિલેખો
Inscriptions as the source of History
(2) સુદર્શન સરોવર
Sudarshan Sarovar
(3) દેવની મોરી
Dev ni Mori
(4) વલભીના પતનનાં કારણો
Causes of down fall of Valabhi

5. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

7

Fill in the blanks :

- (1) સાધનો નહીં તો _____ નહીં.
No Documents No _____
- (2) ગુજરાતનો દસ્તાવેજી ઇતિહાસ _____ કાળથી શરૂ થાય છે.
The documented history of Gujarat starts from _____ period.
- (3) આનર્ત દેશનું પાટનગર પ્રાચીન કાલમાં _____ હશે.
In ancient period _____ was the capital of Anart region.
- (4) ધોળાવીરા ગુજરાતમાં _____ વિસ્તારમાં આવેલું છે.
Dholavira is situated in _____ area Gujarat.
- (5) જૂનાગઢના પંડિત ભગવાનલાલ ઈન્દ્રજીએ _____ ના શિલાલેખોનું શુદ્ધપાઠ તૈયાર કર્યો હતો.
Pandit Bhagavanlal Indrajji from Junagadh prepared the correct text of the Inscriptions of _____
- (6) રામાયણના રચયિતા _____ છે.
The composer of Ramayana is _____.
- (7) ગુજરાત નામાભિધાન _____ સાલમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યું.
In A.D. _____ the name of 'Gujarat' came into existence.

(બ) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટાં તે લખો :

7

True or False :

- (1) 'આહત' સિક્કાઓ મૌર્યકાલીન સિક્કા હોવાનું જણાય છે. (ખરું/ખોટું)
'Aahat' (Punchmark) coins belongs to Mauryan period. (True/False)
- (2) આજના દ્વારકાનું પુરાતન નામ 'કુશસ્થલી' હતું. (ખરું/ખોટું)
'Kushsthal' was the ancient name of today's Dwarka. (True/False)
- (3) જોડીયાં હાડપિંજર લોથલમાંથી મળ્યા છે. (ખરું/ખોટું)
Dual skeletons were found from Lothal.
- (4) બૌદ્ધ સ્તૂપના અવશેષો પ્રાચીન સાબરમતી નદીમાંથી મળ્યા છે. (ખરું/ખોટું)
Remnants of Buddhist stupa were found from ancient Sabarmati river. (True/False)
- (5) 'લાટ' પ્રદેશનો ઉલ્લેખ ટોલેમીની ભૂગોળમાંથી મળે છે. (ખરું/ખોટું)
The 'Lat' region is mentioned in Tolemy's geography. (True/False)
- (6) આનર્તપૂર તરીકે ઓળખાતું આનંદપુર એટલે હાલનું વડનગર. (ખરું/ખોટું)
Today's Vadnagar was known as ancient Anartpur or Anandpur. (True/False)
- (7) લોથલની શોધ પુરાતત્વવિદ્ એસ.આર. રાવે કરી હતી. (ખરું/ખોટું)
Lothal was discovered by the archeaologist S.R. Rao. (True/False)